

การศึกษาภาษาและวัฒนธรรมพม่าที่ใช้ในจังหวัดสมุทรสาคร*

A STUDY OF BURMESE LANGUAGE AND CULTURE USED IN SAMUT SAKHON PROVINCE

กัณฑ์ชิต วิโรจะ

Kanphusit Viroja

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkomrajavidyalaya University, Thailand

E-mail: kanphusitv@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาลักษณะภาษาพม่าที่ใช้พูดในจังหวัดสมุทรสาคร 2) เพื่อศึกษาลักษณะการปนคำภาษาไทย - ภาษาอังกฤษในภาษาพม่าในจังหวัดสมุทรสาคร และ 3) เพื่อศึกษาวัฒนธรรมของคนพม่าในจังหวัดสมุทรสาคร วิธีวิจัยฉบับนี้เป็น การวิจัยเชิงคุณภาพโดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาคนพม่าจำนวนทั้งหมด 15 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงและแบ่งตามรุ่นอายุ ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มอายุน้อย 16 - 30 ปี กลุ่มอายุปานกลาง 31 - 45 ปี และกลุ่มอายุแก่ 46 - 60 ปี โดยเก็บข้อมูลกลุ่มละ 5 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามทฤษฎีภาษาศาสตร์พรรณนา และใช้สถิติร้อยละ ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาษาพม่ามีหน่วยเสียงพยัญชนะ 33 หน่วยเสียง ประกอบด้วย /b, p, ph, d, t, th, g, k, kh, ʔ, j, c, ch, θ, z, s, sh, ʃ, h, m, n̥, n̩, ŋ, ɲ, ɳ, l̥, l̩, w, w̥, y, a / หน่วยเสียงสระในภาษาพม่าทั้งหมด 22 หน่วยเสียง ประกอบด้วย หน่วยเสียงสระสามัญมีจำนวน 7 หน่วยเสียง คือ /a, i, u, e, ε, o, ɔ / หน่วยเสียงสระนาสิกมี 7 หน่วยเสียง คือ / i̯, e̯, ε̯, a̯, ai̯, u̯, o̯ / หน่วยเสียงสระกัก มี 8 หน่วยเสียงคือ / i̯', e̯', ε̯', a̯', ai̯', u̯', o̯', ɔ̯' / และหน่วยเสียงวรรณยุกต์มี 4 หน่วยเสียง คือ ต่ำระดับ กลางตก สูงตกและสูงกัก 2) ลักษณะการปนคำภาษาไทย - อังกฤษในภาษาพม่า พบว่า มีการปนคำ 6 ชนิด คือ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ คำบุพบทและคำอุทาน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอายุน้อย 16 - 30 ปี มีการใช้คำภาษาไทย - อังกฤษปนในภาษาพม่ามากกว่ารุ่นอื่น และ 3) วัฒนธรรม ได้แก่ อาหาร ความงามและเครื่องแต่งกาย การแต่งงาน และกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา

คำสำคัญ: ภาษาพม่า, วัฒนธรรมพม่า, สมุทรสาคร

* Received 6 August 2020; Revised 7 October 2020; Accepted 10 October 2020

Abstract

This research article purposes were 1) to study Burmese Language Spoken in Samut Sakhon Province 2) to study the code mixing of Thai-English in Burmese Language of Samut Sakhon Province 3) to study Culture of Myanmar in Samut Sakhon Province. The methodology was qualitative research through the main data collection, research works and interviewing from 15 Myanmar Informants. The samples were selected by purposive sampling and divided into three age group: young age group 16-30 years, middle age group 31-45 years and old age group 46-60 years by five informants were selected from each of the three age group and analyzed by descriptive linguistics and percentage. The result of this research revealed that Burmese language comprise of 33 consonant phonemes namely; / b, p, ph, d, t, th, g, k, kh, ʔ, j, c, ch, θ, z, s, sh, ʃ, h, m, m̥, n, ŋ, ɲ, ɳ, ɰ, ɱ, l, ɭ, w, w̥, y, a / and Burmese Language has totally 22 vowel phonemes there are consists of 7 normal vowel phonemes namely; /a, i, u, e, ε, o, ɔ /; 7 Nasal vowel phonemes for example; / iñ, eñ, añ, aiñ, uñ, oñ, ɔñ / and 8 stop vowel phonemes namely; / iʔ, eʔ, εʔ, aʔ, aiʔ[aIʔ], uʔ, oʔ, ɔʔ /, there are four tone phonemes namely; level tone, mid falling, high falling and stop tone. And the code mixing of Thai-English in Burmese language were found 6 kinds, such as Noun, Pronoun, Verb, Adjective, Preposition and Exclamation. Which the young age group was 16-30 years old, who used the code mixing words of Thai-English in Burmese more than other group. As for the cultures are four necessities namely; food, beauty and clothing, matrimony, and Buddhist activities.

Keywords: Burmese Language, Culture, Samut Sakhon Province

บทนำ

มนุษย์ใช้ภาษาในการการสื่อความหมายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นถ่ายทอดความรู้สึก ความเข้าใจซึ่งกันและกันและร่วมกันสร้างสรรค์จรรโลงสังคม ภาษาจึงมีความจำเป็นมากต่อความเป็นอยู่และการเจริญของชาติมนุษย์จึงจำเป็นจะต้องใช้ภาษาตลอดชีวิตทั้งในด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน ภาษาจึงมีความสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของมนุษย์ การที่โลก มีความเจริญก้าวหน้าส่งผลต่อการรับเอาภาษาและวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของต่างชาติได้ง่าย และรวดเร็ว รวมทั้งการซึมซับรับรู้ภาษาจากกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศต่าง ๆ ที่มากขึ้น และภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics) เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง

ภาษาและสังคม ในรูปแบบของตัวแปรต่าง ๆ ทางภาษา เช่น โครงสร้างของภาษา ความหมาย และองค์ประกอบของคำ หน่วยคำ หน่วยเสียง สำเนียงและการออกเสียง และอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวแปรทางสังคม อาทิเช่น อายุ เพศ ชนชั้นสังคม ชาติพันธุ์ ถิ่นที่อยู่อาศัย เป็นต้น (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2550)

ภาษาพม่าเป็นภาษาหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อความเป็นอยู่ของผู้คนในสังคม ผู้ที่รู้และเข้าใจภาษาพม่าจะเป็นผู้ที่ได้เปรียบกว่าผู้ที่ไม่รู้หรือผู้ที่ใช้ภาษาพม่าได้น้อย เพราะภาษาพม่ามีความสำคัญและเป็นประโยชน์ในติดต่อสื่อสารในหลากหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นด้านอาชีพ การงาน การศึกษา การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทำให้คนพม่ามาได้รับอิทธิพลจากการใช้ภาษาไทย-ภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้นและในทางกลับกันชาวไทยก็ได้รับอิทธิพลจากภาษาและวัฒนธรรมพม่าเช่นเดียวกัน การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทำให้สื่อสารสะดวก รวดเร็วตรงตามความต้องการ ซึ่งมีหลายช่องทางในการติดต่อสื่อสารและใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่วนกลุ่มภาษาพม่า - โลโล (Lolo - Burmese language) เป็นภาษาที่มีผู้พูดในพม่าและจีนตอนใต้ เป็นกลุ่มย่อยของตระกูลภาษาทิเบต - พม่า เช่น ภาษากะเหรี่ยง อาข่า จิงพัว (Wheatley, Julain K., 1987) โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาพม่าเป็นภาษาหนึ่งที่น่าสนใจศึกษาด้านภาษาศาสตร์เพราะมีความหลากหลาย การศึกษาเกี่ยวกับตระกูลภาษาพม่า-ทิเบตส่วนมากจะเน้นศึกษา 3 ประเด็นคือ ระบบเสียง ระบบคำ และทฤษฎีการเปรียบเทียบภาษาศาสตร์ (Hale, Austin, 1982)

ปัจจุบันจังหวัดสมุทรสาครเป็นเมืองอุตสาหกรรมที่มีการพัฒนาและขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วทำให้มีแรงงานต่างชาติดั้งเดิมเข้ามาอาศัยและประกอบอาชีพในจังหวัดมากขึ้น ได้แก่ พม่า ลาว เขมร เป็นต้น โดยเฉพาะคนพม่าจำนวนมากมาได้เข้ามาทำงานทั้งในภาคการผลิตและการประมงตามจำนวนประชากรพม่าทั้งหมดในจังหวัดสมุทรสาครมีจำนวน 243,748 คน (สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร, 2561) การเรียนรู้ภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน จะช่วยสร้างโอกาสในการสื่อสารและความเข้าใจต่อภาษาและวัฒนธรรม ส่งเสริมการท่องเที่ยว ตลอดจนการค้าและการลงทุน ซึ่งการที่คนย้ายจากถิ่นพื้นเพเดิมไปยังอีกถิ่นหนึ่ง คนเหล่านี้ต่างมีภาษาของตนเองดั้งเดิมที่ติดตัวมา เมื่อต้องย้ายเข้ามาอยู่อีกถิ่นหนึ่ง ซึ่งในถิ่นนั้นอาจมีกลุ่มคนจากหลากหลายท้องที่เข้ามาอาศัยอยู่ร่วมกัน เพราะฉะนั้นจึงต้องมีการปรับเข้าหากัน (Accommodation) ในเรื่องการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน (Mutual Intelligibility) แม้ว่าจะเป็นภาษาถิ่นเดียวกันก็ตาม ซึ่งทรัดกิลล์ (Trudgill, Peter., 1986) ได้อธิบายว่า เมื่อคนเหล่านี้ได้มาเจอกันจึงต้องปรับเข้าหากันเพื่อให้เกิดการสื่อสารที่เข้าใจตรงกัน ทำให้เกิดการสัมผัสภาษา โดยผู้พูดเหล่านี้จะพยายามปรับภาษาให้คล้ายหรือใกล้เคียงกับคู่สนทนา เมื่อระยะเวลาผ่านไป ย่อมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในภาษาได้ เพราะเกิดการใช้ภาษาปะปนกัน ต่างมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการแทรกแซงในภาษา นอกจากนี้ ทฤษฎีการสัมผัสภาษา (Language Contract)

การที่ภาษา 2 ภาษาหรือมากกว่า 2 ภาษามาสัมผัสกันและใช้ภาษาเหล่านั้นสลับกันไปมาโดยบุคคลเดียวกัน ก่อให้เกิดปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทางภาษา การปนภาษาก็เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติทางภาษาอย่างหนึ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้เมื่อผู้พูดมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาได้ 2 ภาษาขึ้นไปโดยภาษาหนึ่งจะมีอิทธิพลต่ออีกภาษาหนึ่ง จึงก่อให้เกิดลักษณะการปนภาษา (Language Mixing) เกิดขึ้น (Weinreich Uriel, 1953) ซึ่งสอดคล้องกันกับคำว่า การปนภาษา (Code Mixing) คือ เป็นการใช้ภาษา 2 ภาษาในการพูดเรื่องเดียวกันและเหมือนกัน โดยการปนภาษามักเป็นการนำคำจากภาษาหนึ่งเข้ามาใช้ปนกับอีกภาษาหนึ่ง บางครั้งอาจจะเป็นวลีหรือประโยค (Gimperz, J.J., 1977)

การปนภาษามีสาเหตุมาจากการอพยพ การย้ายถิ่นฐาน การตั้งเมืองใหม่ การขยายตัวเมือง และการพัฒนาเป็นเมืองอุตสาหกรรม ซึ่งลักษณะดังกล่าวตรงกับจังหวัดสมุทรสาคร คนพม่าที่อพยพเข้ามาในจังหวัดสมุทรสาคร ส่วนใหญ่เป็นคนพม่าเชื้อสายมอญ นับถือศาสนาพุทธ อาศัยกระจัดกระจายอยู่ในอำเภอเมืองสมุทรสาคร อำเภอกระทุ่มแบน และ อำเภอบ้านแพ้ว โดยเฉพาะในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาครจะมีแหล่งชุมชนคนพม่าอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นมากที่สุด ในขณะที่ชาวไทยที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสมุทรสาครก็นับถือพระพุทธศาสนาเช่นเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตามคนพม่าได้นำเอาภาษาและวัฒนธรรมของตนเองเข้ามามีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรสาครด้วย (วิไลศักดิ์ กิ่งคำ, 2559) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาษาสองภาษาที่มีอำนาจทางการเมืองและสังคมซึ่งเมื่อเจ้าของภาษามาอยู่อาศัยบนผืนแผ่นดินเดียวกัน (Stratum) แบ่งได้ 3 ลักษณะดังนี้ 1) Substratum คือ ภาษา ก ที่ใช้ในแผ่นดินมาก่อน ต่อมาภาษา ข เข้ามาพร้อมกับประชาชนที่พูดภาษา ข และมีอิทธิพลในแผ่นดินภาษา ก ในลักษณะนี้หากภาษา ก ถูกกลืนและหายไป เพราะภาษา ข อย่างนี้จึงเรียกว่า Substratum หรือการดูดกลืนด้วยอิทธิพลที่เหนือกว่า 2) Superstratum คือ ภาษา ก ยังคงอยู่ต่อแต่ภาษา ข ในดินแดนนั้นถูกกลืนหายไป คือ คนส่วนใหญ่มาเรียนรู้และรับเอาวัฒนธรรมของภาษาที่มีอยู่เดิม และใช้ต่อไปจึงเรียกว่า Superstratum หรือการรับเอาภาษาและวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลน้อยกว่ามาใช้ในการบริหารปกครอง 3) Adstratum หมายถึงภาษาที่เข้ามาใหม่ และภาษานั้นไม่ถูกกลืน คือ สามารถใช้ได้ทั้ง 2 ภาษา คือการใช้ภาษาที่มีอยู่ก่อนและภาษาที่รับเข้ามาใหม่

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมพม่าที่ใช้ในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งการเรียนรู้ภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน จะช่วยสร้างโอกาสในการสื่อสารและความเข้าใจต่อภาษาและวัฒนธรรม ส่งเสริมการท่องเที่ยว ตลอดจนการค้าและการลงทุน จึงเป็นปัญหาความสำคัญของการวิจัยครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะภาษาพม่าที่ใช้พูดในจังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาลักษณะการปนคำภาษาไทย - ภาษาอังกฤษในภาษาพม่าในจังหวัดสมุทรสาคร

3. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมของคนพม่าในจังหวัดสมุทรสาคร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาภาษาและวัฒนธรรมพม่าที่ใช้ในจังหวัดสมุทรสาคร เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพตามทฤษฎีภาษาศาสตร์พรรณนา (Descriptive Linguistics) คือ การศึกษาภาษาใดภาษาหนึ่งในช่วงเวลาหนึ่งโดยเฉพาะซึ่งเป็นการกล่าวบรรยายหรือพรรณนาสิ่งต่าง ๆ ไปตามที่เป็นจริงที่ค้นพบ และมีขอบเขตในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเนื้อหา จากตำรา เอกสารงานวิจัย หนังสือ วิทยานิพนธ์ และเอกสาร ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษาและวัฒนธรรมพม่า โดยศึกษาคำศัพท์ภาษาพม่าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และลักษณะการปนภาษา

1.2 ขอบเขตของพื้นที่ในการวิจัยภาคสนาม

ผู้วิจัยได้ศึกษาภาษาและวัฒนธรรมพม่าที่ใช้ในจังหวัดสมุทรสาครเท่านั้น รวมทั้งลักษณะการปนคำภาษาไทย-ภาษาอังกฤษในภาษาพม่า ซึ่งลงพื้นที่เก็บข้อมูลกับผู้บอกภาษาโดยตรง และระยะเวลาดำเนินการวิจัยระหว่าง มิถุนายน พ.ศ. 2561 - มีนาคม พ.ศ. 2563

1.3 การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ คนพม่า เฉพาะที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสมุทรสาครเท่านั้น จำนวน 243,748 คน (สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร, 2561) และผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้บอกภาษาจำนวน 15 คน ซึ่งใช้อายุเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม ออกเป็น 3 กลุ่ม (ฉัตริกา มหาพูนทอง, 2561) คือ กลุ่มอายุน้อย รุ่นที่ 1 อายุ 16 - 30 ปี จำนวน 5 คน กลุ่มอายุกลาง รุ่นที่ 2 อายุ 31 - 45 ปี จำนวน 5 คน และกลุ่มอายุมาก รุ่นที่ 3 อายุ 46 - 60 ปี จำนวน 5 คน รวมจำนวนทั้งหมด 15 คน คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกและมีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) ผู้บอกภาษาต้องเกิดในประเทศพม่าและได้ย้ายถิ่นฐานมาประกอบอาชีพยังจังหวัดสมุทรสาคร เป็นผู้ที่มีความรู้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการสื่อสารระหว่างกันทั้งสองฝ่ายโดยเฉพาะผู้บอกภาษาหลัก (Key Informant) 2) ผู้บอกภาษาต้องใช้ภาษาพม่าเป็นภาษาแม่และใช้ติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน 3) ผู้บอกภาษาต้องมีวิถีชีวิตฐานกรณ์ที่ใช้ในออกเสียงครบสมบูรณ์เพื่อให้สามารถออกเสียงได้ชัดเจนและถูกต้อง 4) ผู้บอกภาษามีการศึกษาตั้งแต่ประถมศึกษาถึงปริญญาตรี 5) ผู้บอกภาษาต้องมีเวลาเพียงพอ เสียสละ เต็มใจและทุ่มเทในการทำงานเป็นอย่างดี 6) ผู้บอกภาษาต้องมีสุขภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์แข็งแรง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้เครื่องบันทึกเสียงเพื่อใช้ในการทดสอบ คือแบบการทดสอบการออกเสียงระบบเสียงภาษาพม่าจำนวน 1 ชุด แบบทดสอบการออกเสียงระบบคำของภาษาพม่า 1 ชุด และแบบทดสอบการออกเสียงระบบประโยคของภาษาพม่า 1 ชุด ซึ่งใช้เครื่องบันทึกเสียงเก็บข้อมูล และใช้อุปกรณ์เครื่องเขียนต่าง ๆ ในการจดบันทึกไปด้วย

2.1 เครื่องมือที่ใช้และการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาและวัฒนธรรมพม่า รวมทั้งลักษณะการป้อนภาษา เอกสารพื้นฐานในการกำหนดหัวข้องานวิจัย แหล่งข้อมูลตลอดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เอกสารที่เป็นหลักฐานในการวิจัยโดยตรง รวมทั้งการสัมภาษณ์จากบุคคล

2.1.2 สร้างเครื่องมือเพื่อทำการวิจัย จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากผู้บอกภาษาพม่า โดยเครื่องมือจะต้องผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจหาคุณภาพเครื่องมือและปรับแก้ไข ก่อนนำไปใช้ทำการวิจัยภาคสนาม

2.1.3 ติดต่อบุคลากรในด้านต่าง ๆ เพื่อสอบถามข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยและเพื่อความความอนุเคราะห์ช่วยอำนวยความสะดวกในการดำเนินวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1.4 ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยซึ่งผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำไปสร้างตารางบัญชีคำศัพท์ แบบการทดสอบการออกเสียงระบบเสียงภาษาพม่า แบบทดสอบการออกเสียงระบบคำของภาษาพม่า และแบบทดสอบการออกเสียงระบบประโยคภาษาพม่า

2.1.5 แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อขอความร่วมมือกับผู้บอกภาษาหลักในจังหวัดสมุทรสาคร พร้อมปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาพม่า (Native Speaker)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 การสำรวจกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดสมุทรสาคร โดยใช้ตารางบัญชีคำศัพท์ แบบทดสอบระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ที่ได้เตรียมไว้และนำไปสำรวจลักษณะภาษาพม่าจากผู้บอกภาษา (Informants) แล้วนำไปวิเคราะห์ลักษณะภาษาพม่าตามลำดับต่อไป

3.2 จดบันทึกคำศัพท์ที่ได้โดยใช้สัทอักษร

3.3 ฝึกออกเสียงคำ ตามรายการข้อมูลที่ต้องการศึกษากับผู้บอกภาษาหลายๆ ครั้ง จนสามารถออกเสียงได้ตามสำเนียงของผู้บอกภาษาหรือใกล้เคียงให้มากที่สุด

3.4 เก็บข้อมูลโดยการบันทึกการออกเสียงระบบเสียงภาษาพม่าในแบบทดสอบของกลุ่มตัวอย่างที่ละคนโดยผู้วิจัย และใช้เครื่องบันทึกเสียงเพื่อเป็นหลักฐานในการวิเคราะห์และตรวจสอบต่อไป

3.5 ผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาทำแบบทดสอบการอ่านออกเสียงทีละคนตามลำดับ โดยให้แต่ละคนได้เตรียมตัวอ่านทั้งหมดก่อนที่จะบันทึกเสียงจริงประมาณ 15 - 20 นาที

3.6 ผู้วิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญเจ้าของภาษาพม่าตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของแถบเสียงที่ได้บันทึกมา

3.7 ผู้วิจัยฟังและสังเกตจากผู้บอกภาษาทั้งหมด 15 คน แล้วนำมาเปรียบเทียบกันว่าใครออกเสียงชัดเจนและไม่ชัดเจนโดยใช้สถิติร้อยละอธิบายรายละเอียด (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

3.8 การปนภาษาและวัฒนธรรม ศึกษาจากเอกสารและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ สัมภาษณ์ สังเกตพร้อมทั้งอยู่ในชุมชนภาคสนามที่ทำการวิจัย โดยจดบันทึก และใช้แถบบันทึกเสียง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยจัดทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลมาเรียงตามลำดับหมวดต่าง ๆ ได้แก่ หมวดพยัญชนะ หมวดสระ หมวดวรรณยุกต์ (เรื่องเดช ปิ่นเชื้อนชาติย์, 2554) และหมวดพยางค์ (วิไลศักดิ์ กิ่งคำ, 2559) นำคำศัพท์ที่ได้มาวิเคราะห์ตามเสียงที่ได้บันทึกจากกลุ่มตัวอย่าง ๆ ที่ได้ลงพื้นที่ภาคสนามเรียบเรียงข้อมูลภาษาพม่าจากผู้บอกภาษา

4.2 นำคำศัพท์ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์เสียงพยัญชนะ เสียงสระ วรรณยุกต์และโครงสร้างตามเสียงที่บันทึกได้จากผู้บอกภาษาในจังหวัดสมุทรสาคร เท่านั้นโดยใช้ English - Myanmar Dictionary เป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์

4.3 วิเคราะห์ลักษณะการปนภาษาและศึกษาวัฒนธรรม ศึกษาจากเอกสารและสังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม พร้อมทั้งผู้วิจัยอยู่กับชุมชน เขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 ลักษณะภาษาพม่าที่ใช้ในจังหวัดสมุทรสาคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หน่วยเสียงพยัญชนะ จำนวน 33 หน่วยเสียงประกอบด้วย /b, p, ph, d, t, th, g, k, kh, ʔ, j, c, ch, θ, z, s, sh, f, h, m, n̥, n, ŋ, ɲ, ɳ, ɽ, ʎ, w, ɰ, y, a/ พยัญชนะเหล่านี้สามารถเกิดได้ในตำแหน่งต้นพยางค์เท่านั้นและพยัญชนะควบกล้ำแบบ 2 เสียง คือ ควบกล้ำด้วย y และพยัญชนะควบกล้ำแบบ 3 เสียงมี 1 หน่วยเสียง คือ yw (myw)

หน่วยเสียงสระในภาษาพม่า มีทั้งหมด 22 หน่วยเสียง ประกอบด้วยหน่วยเสียงสระสามัญมีจำนวน 7 หน่วยเสียง คือ /a, i, u, e, ε, o, ɔ/ หน่วยเสียงสระนาสิก มี 7 หน่วยเสียง คือ /ĩ, ẽ, ã, aĩ, ũ, õ, ɔ̃/ และหน่วยเสียงสระกัก มี 8 หน่วยเสียง คือ /i', e', ε', a', ai', u', o', ɔ'/ ส่วนหน่วยเสียงวรรณยุกต์มี 4 หน่วยเสียง คือ วรรณยุกต์ต่ำระดับ วรรณยุกต์กลางตก วรรณยุกต์สูงตก และวรรณยุกต์สูงกัก

ระบบคำในภาษาพม่าเป็นคำพยางค์เดี่ยวและมีการใช้พยางค์นำในคำสองพยางค์หรือคำหลายพยางค์ พยางค์ในภาษาพม่ามีโครงสร้างเป็นแบบเปิดเท่านั้น พยางค์ประกอบด้วยพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ โครงสร้างคำพื้นฐานในภาษาพม่า คือ C(C)V(ก')^T

C	แทนหน่วยเสียงพยัญชนะต้น
(C)	แทนหน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำ
V	แทนหน่วยเสียงสระ
(ก') [?]	แทนหน่วยเสียงนาสิก และหน่วยเสียงกัก
T	แทนหน่วยเสียงวรรณยุกต์

ตัวอย่าง เช่น

CV	/ lε /	“นา”	လၢ
CVT	/ kâ /	“รถยนต์”	ကား
CV(ก') ^T	/ khàĩ /	“สง่า”	ခန့်
C(C)VT	/ nwâ /	“ว้าว”	နွား
CWVT	/ pâĩ /	“แบ่ง, หั่น”	ပိုင်း
C(C)WVT	/ pwàĩ /	“จุด”	ပိုင့်

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาบนพื้นฐานงานวิจัยที่ศึกษาเอกสารหรืองานวิจัยเชิงปริมาณและการศึกษาภาษาโดยการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ จึงทำให้ได้ผลการวิจัยที่ชัดเจน และจากการทดสอบการออกเสียงระบบเสียง คำ และประโยค ของผู้บอกภาษาจำนวน 15 คน ยังมีปัญหาในการออกเสียงบ้าง เนื่องจากคนพม่าที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสมุทรสาคร มีหลายเชื้อชาติและมีถิ่นที่อยู่อาศัยหรือแหล่งพื้นเพดั้งเดิมต่างกัน ทำให้ได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมทางภาษา ดังต่อไปนี้

1. ระบบเสียง ระบบคำและระบบประโยคในภาษาพม่าดังรายละเอียดตารางต่อไปนี้
ตารางที่ 1 แสดงการออกเสียงระบบเสียงในภาษาพม่า

คำศัพท์	ภาษาพม่า	ความหมาย	อ่านชัด	ร้อยละ	อ่านไม่ชัด	ร้อยละ	รวม
/bañ /	ဘဏ်	ธนาคาร	12	80	3	20	100
/chin/	ချင်း	ยุง	12	80	3	20	100
/θâ/	သား	ลูกชาย	13	87	2	13	100
/ŋwe/	ငွေ	เงิน	13	87	2	13	100
/le/	လယ်	นา	14	93	1	7	100
/chiʔ/	ချစ်	รัก	10	67	5	33	100
/loʔ/	လုပ်	ทำ	13	87	2	13	100
/pɕi /	ပဲ	ถั่ว	12	80	3	20	100
/cà /	ကျ	ตก	12	80	3	20	100
/poʔ/	ပုတ်	เน่า	11	73	4	27	100
ค่าเฉลี่ยที่ออกเสียงชัดและไม่ชัด				81	19		100

จากตารางการออกเสียงระบบคำในภาษาพม่าจากผู้บอกภาษาทั้งหมด 15 คน พบว่ายังคงมีปัญหาในการออกเสียงเพียงบางส่วน ผู้บอกภาษาที่ออกเสียงชัดจำนวน 81 % และที่ออกเสียงคำไม่ชัดเจนจำนวน 19 %

ตารางที่ 2 แสดงการออกเสียงระบบคำในภาษาพม่า

คำศัพท์	ภาษาพม่า	ความหมาย	อ่านชัด	ร้อยละ	อ่านไม่ชัด	ร้อยละ	รวม
/di-zai-na/	ဒီဇိုင်းနာ	ดีไซเนอร์	13	87	2	13	100
/shəya/	ဆရာ	ครูผู้ชาย	14	93	1	7	100
/siʔ-θâ/	စစ်သား	ทหาร	13	87	2	13	100
/myiʔ /	မြစ်	แม่น้ำ	12	80	3	20	100
/ne/	နေ	ดวงอาทิตย์	14	93	1	7	100
/ŋâ /	ငါး	ปลา	12	80	3	20	100

/ʔə-phe/	အဖေ	พ่อ	13	87	2	13	100
/seʔ-yoñ/	စက်ရုံ	โรงงาน	11	73	4	27	100
/bəzuñ /	ပုဇွန်	กุ้ง	12	80	3	20	100
/choʔ/	ချုပ်	เย็บ	13	87	2	13	100
คำเฉลี่ยที่ออกเสียงชัดและไม่ชัด			84.7		15.3		100

จากตารางการออกเสียงระบบคำในภาษาพม่าจากกลุ่มตัวอย่างจากผู้บอกภาษาทั้งหมด 15 คน พบว่ายังคงมีปัญหาในการออกเสียงเพียงบางส่วน ผู้บอกภาษาที่ออกเสียงชัดจำนวน 84.7 % และที่ออกเสียงคำไม่ชัดเจนจำนวน 15.3 %

ตารางที่ 3 แสดงการออกเสียงระบบประโยคในภาษาพม่า

ประโยค	ภาษาพม่า	อ่านชัด	ร้อยละ	อ่านไม่ชัด	ร้อยละ	รวม
/ba-âlouq-lè/	ဘာအလုပ်လုပ်လဲ။	13	87	2	13	100
/nà-le-là/	နားလည်လား။	12	80	3	20	100
/ma-ma-la-malà/	မမလာမလား။	13	87	2	13	100
/ba ba nà-ba/	ဘာဘနားပါ။	13	87	2	13	100
/pyan-pyàw-bè-ba/	ပြန်ပြောပေးပါ။	12	80	3	20	100
/di-mâ-yà-pa/	ဒီမှာရုပ်ပါ။	14	93	1	7	100
/di-go-la-ba/	ဒီကိုလာပါ။	13	87	2	13	100
/ma-la-bû/	မလာဘူး။	14	93	1	7	100
/anà-ma-la-ya/	အနားမလာရ။	12	80	3	20	100
/zì-dì-ma-sâ-ya/	ဆီးသီးမစားရ။	12	80	3	20	100
คำเฉลี่ยที่ออกเสียงชัดและไม่ชัด			85.4		14.6	

จากตารางการออกเสียงระบบประโยคในภาษาพม่า จากกลุ่มตัวอย่างจากผู้บอกภาษาทั้ง 15 คน พบว่ายังคงมีปัญหาในการออกเสียงเพียงบางส่วน ผู้บอกภาษาที่ออกเสียงชัดจำนวน 85.4 % และที่ออกเสียงคำไม่ชัดเจนจำนวน 14.6 %

2. ลักษณะการปนคำภาษาไทย-อังกฤษในภาษาพม่า พบว่า มีปนคำภาษาในระดับประโยค 6 ประเภท ได้แก่ คำนาม สรรพนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ คำบุพบท และคำอุทาน พอสรุปได้ดังนี้

2.8 Stay at Home တရုတ်ကွန်ဖူဒေဝ်။ မှာပိုင် ပိတ်ဆို့နီတဲယံးတလုတလု
 ဝံး၊ ကပ်တဲယံးတလု ၈ ကပ်ပဏ္ဍာနီတဲယံး Stay at Home ပါ်တဲယံးအင်္ဂလိခ် ကပ်ပဏ္ဍာနီ

ว่า Stay เป็นคำกริยา หมายถึง พักอยู่ อาศัยอยู่ ค้างอยู่ ยังกอยู่และคำปณภาษาคำว่า at เป็นคำบุพบท แปลว่า ที่ ส่วนคำปณภาษาคำว่า Home หมายถึง บ้าน ที่พักอาศัย บ้านเรือน อาคารที่พัก

2.9 Good luck ဝါၣ်ကံးဝါၣ်လုၣ်လၢၤ။ หมายถึง โชคดีนะนักปั่นจักรยาน จากตัวอย่างที่ 9 คำปณภาษาคือคำว่า Good Luck เป็นคำภาษาอังกฤษ คำปณภาษาคำว่า Good เป็นคำคุณศัพท์ หมายถึง ดี เก่ง และคำปณภาษาคำว่า Luck เป็นคำนาม หมายถึง โชคดีเคราะห์ดี ดวงดี

2.10 Wow ပြီးနေတာ။ หมายถึง ว้าวไม่ยั้งเลยนะ จากตัวอย่างที่ 10 คำปณภาษาคือคำว่า Wow เป็นคำภาษาอังกฤษและคำปณคำนี้เป็นคำอุทาน ที่พูดออกมาเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ เช่น ตกใจ ตีใจ เสียใจ

2.11 TV ဝိၣ်တီ။ หมายถึง ปิดทีวี จากตัวอย่างที่ 11 คำปณภาษาคือคำว่า TV (Television) เป็นคำภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นคำผสมจากคำกรีก Tele- คือ ระยะไกล หรือ โทร และ -Vision ที่มาจากภาษาละติน Visio คือ การมองเห็น มักเรียกย่อเป็น TV (ทีวี) และคำปณคำนี้เป็นคำนาม หมายถึง โทรทัศน์

2.12 I က ဘာသာလျှော့ဝါ။ หมายถึง ผมกินอาหารมังสาวิโรติ จากตัวอย่างที่ 12 คำปณภาษาคือคำว่า I เป็นคำภาษาอังกฤษ และคำปณคำนี้เป็นคำสรรพนาม หมายถึง ฉัน ผม ข้าพเจ้า เป็นต้น

จากการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาพม่าทั้งหมด 15 คน ดังกล่าว พบว่า มีการใช้คำศัพท์ภาษาไทย-อังกฤษปนในภาษาพม่าประเภทคำนามมากที่สุดและกลุ่มตัวอย่างรุ่นอายุน้อย 16 - 30 ปี มีการใช้คำศัพท์ภาษาไทย - อังกฤษปนในภาษาพม่ามากกว่ารุ่นอื่น เพราะเยาวชนกลุ่มนี้ยังอยู่ในวัยเรียนรู้อยู่ มีการศึกษาสูง มีความรู้ความสามารถ มีสถานภาพทางสังคมสูงและมีรสนิยมที่ทันสมัยและคนพม่าใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายและพอเพียง และสรุปได้ว่าลักษณะคำปณภาษาไทย - ภาษาอังกฤษเป็น Superstratum Language กล่าวคือ ถ้าคนพม่าจะไปโรงพยาบาลโดยแท็กซี่ เขาบอกคนขับรถเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ แสดงว่าสำเนียงภาษาพม่าซึ่งเป็น Substratum Language มีอิทธิพลต่อภาษาที่สองที่เขาพูด ซึ่งเป็น Superstratum Language คือ ภาษาไทย - ภาษาอังกฤษ

3. วัฒนธรรมของคนพม่า (မြန်မာလူမျိုးတို့၏ယဉ်ကျေးမှု) ได้แก่ อาหาร ความงามและเครื่องแต่งกาย การแต่งงาน และกิจกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 อาหาร (အစားအသောက်) คนพม่านิยมบริโภคข้าว (ထမင်း) เป็นอาหารหลัก เช่นเดียวกับคนไทยส่วนใหญ่กับข้าวก็มีทั้งน้ำพริกกะปิปลาร้า จะขาดไม่ได้เลยในแต่ละมื้อ ผักทอด แก้ง ต้ม รสชาติก็จะแตกต่างไปจากอาหารไทยพอสมควร เน้นใส่น้ำมันพร้อมผงชูรสเป็นหลักในการปรุงอาหารรับประทาน เช่น ข้าวหมกไก่ ส่วนพืชผักที่คนพม่าชอบทาน อาทิเช่น

ใบกระเจียบ ผักกวางตุ้ง กะหล่ำปลี ผักบุ้ง มะเขือเทศ น้ำเต้าและถั่วหลากหลายชนิด คนพม่าส่วนใหญ่นิยมปรุงอาหารเองและห่อไปทานที่ทำงาน บางคนก็จะไปซื้ออาหารที่คนพม่าทำขายให้กันเอง หรือและคนพม่าส่วนน้อยก็ชอบรับประทานอาหารไทย อาหารที่คนพม่าชอบรับประทานประจำ อาทิเช่น ขนมหุ้นพม่า (မုန့်ဟင်းခါး) น้ำพริก (ငါးပိကြော်) น้ำพริกปลาร้า (ငါးပိချည်) ผักรวมมิตรชุบแป้งทอด (အကြော်စုံ) ลอดช่อง (မုန့်လက်ဆောင်) และ ถั่วต้ม (ပဲပြိုတ်) เป็นต้น

3.2 ความงามและเครื่องแต่งกาย (၄.အလှအပနှင့်အဝတ်အစား) ของคนพม่ามีรูปแบบที่หลากหลายขึ้นอยู่กับเชื้อชาติและประเพณีวัฒนธรรมของผู้คนในแต่ละภูมิภาคของประเทศพม่าและที่จังหวัดสมุทรสาครคนพม่าจะสวมใส่โสร่ง (လုံချည်) ทั้งชายและหญิงเป็นชุดที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของตนเองอย่างแท้จริง ส่วนเสื้อผ้ายังมีความหลากหลายสีสันสวยงามสดใสและเสื้อผ้าที่จะใช้สวมใส่ออกงานมักนิยมใช้สีที่ถือเป็นมงคล อาทิเช่น สีชมพู สีเหลือง สีส้มออกสีทอง สีที่ห้ามสวมในงานมงคล คือ สีดำ เป็นต้น บางครั้งผู้ชายก็จะสวมผ้าโพกศีรษะด้วย และหญิงสาวพม่าส่วนมากจะใช้แป้งพม่าหรือทานาคา (သနင်ခါး) อานออกเสียงเป็น [θanək^há] ตะนะค่า) ใช้ทาที่แก้มบนใบหน้ามากกว่าผู้ชาย ซึ่งทานาคานี้คือสมุนไพรชนิดหนึ่งที่มีชื่อเสียง มีสรรพคุณเป็นเครื่องประพูนผิวพรรณหญิงสาวพม่ามาตั้งแต่สมัยโบราณเป็นลักษณะของไม้เนื้อแข็ง มีกลิ่นหอมอ่อนๆ แบบธรรมชาติ หญิงสาวพม่าจะใช้ท่อนไม้นี้มาฝนกับหิน ให้เป็นผงสีเหลืองอ่อน ผสมน้ำเล็กน้อยเพื่อทาที่ใบหน้าเป็นประจำทุกวันจึงไม่แปลกใจว่าทำไมเราจึงเห็นสาวพม่าจึงมีใบหน้าที่ดูเนียนใส ส่วนผู้ชายบางคนนิยมเคี้ยวหมากส่วนทรงผมผู้หญิงยังคงให้ความสำคัญกับทรงผมเพราะถือว่าเป็นสิ่งที่แสดงถึงความสวยงามอย่างหนึ่ง เช่นเดียวกับผิวพรรณเลยทีเดียว หญิงพม่าบางคนมักไว้ผมยาวบางคนมุ่นมวยผมแล้วยังนิยมถักเปีย และมัดผม การไว้ผมเปียและมัดผมนี้นิยมมาตั้งแต่สมัยโบราณ และปัจจุบันวัยรุ่นชายมีแนวโน้มเลียนแบบทรงผมสไตล์ดาราหรือนักร้องเกาหลี ย้อมสีเส้นผมเป็นสีสดใสสดุดุดาดมองเห็นเด่นชัด เช่น ผงสีทอง แดง ม่วง เหลือง เขียว เป็นต้น และร้านตัดผม (ဆံပင်ညှပ်ခွိုင်) ที่ให้บริการส่วนใหญ่จะเป็นร้านตัดผมธรรมดาตามห้องเช่าหรือข้างถนน แหล่งชุมชน และบางคนก็มักไปใช้บริการร้านตัดผมในห้างสรรพสินค้าหรือร้านที่ประดับตกแต่งดีดีแอร์ เย็นสบาย ดูหรูหรา มีระดับ

3.3 การแต่งงาน (မင်္ဂလာဆောင်) คนพม่าถือว่าการแต่งงานเป็นงานมงคลที่ประสานมือกันไว้ คือ ฝ่ายหญิงวางมือบนมือของฝ่ายชาย ซึ่งถือว่าการมอบชีวิตไว้ให้ฝ่ายชายดูแล ส่วนญาติมิตรก็จะรดน้ำลงบนมือคู่บ่าวสาวเพื่อเป็นสิริมงคล ค่าย ๆ การแต่งงานของคนไทยเช่นกัน การเลือกคู่ครองมีเป็นค่านิยมของคนพม่า ดูที่ฐานะหน้าที่การงาน อาชีพ เชื้อชาติ ศาสนาและวัย ในวันแต่งงานคู่บ่าวสาวนิยมสวมใส่ชุดประจำชาติ เพื่อรักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไว้ ส่วนของชำร่วยที่มักจะแจกในงาน เช่น ลูกอม ปากกา ผ้าเช็ดหน้า

พัด พวงกุญแจ และคนพม่าบางคนก็นำเงินที่ใส่ซองมามอบให้แกกัน ในวันงานนอกจากจะเลี้ยงแขกที่มาร่วมงานแล้ว ยังต้องถวายอาหารแด่พระสงฆ์ด้วย ถ้าบางคนมีฐานะทางการเงินดีและ การศึกษาสูง ในวันมงคลสมรสก็จะมีการแสดงดนตรีเบาๆ และอาหารที่นำมาเลี้ยงแขกในงานก็ จะเป็นกับข้าว ข้าวหมกไก่ขนมจีนพม่า ไอศกรีม และบัตเตอร์เค้ก (Butter Cake) เป็นต้น

3.4 กิจกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา วัฒนธรรมของคนพม่าในจังหวัด สมุทรสาคร พบลักษณะที่สำคัญคือ นับถือพระพุทธศาสนาและการใช้ชีวิตโดยยึดหลักธรรมทาง พระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการใช้ชีวิต มีการสร้างกุศล ขอพรและใช้วัดเป็นศูนย์กลางใน การหล่อรวมจิตใจของคนพม่า จะเห็นได้จากวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา บุญกฐิน วันขึ้นปีใหม่ เป็นต้น คนพม่าส่วนมากจะพากันนำข้าวสาร อาหารคาว หวาน น้ำดื่มและอื่น ๆ พร้อมทั้งบริจาคเงินเพื่อทำบุญทำทานที่วัดต่าง ๆ เช่น ที่วัดเทพนรรัตน์ วัดศรีบูรณาวาส (วัดโคก) และวัดน้อยนางหงษ์ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอมือง จังหวัดสมุทรสาครก็จะ มีการทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ฟังธรรมและรักษาศีล และนอกจากนั้นคนพม่าใช้ชีวิตแบบ เศรษฐกิจพอเพียง มีความขยันในการทำงาน เก็บเงินออมได้เป็นอย่างดี และหลังจากเลิกงาน เสร็จคนพม่าก็จะกลับไปพักผ่อนตามที่พักผ่อนตามที่อยู่ของตนเอง

อภิปรายผล

1. จากการสัมภาษณ์และทดสอบผู้บอกภาษาทั้งหมด 15 คน ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค พบว่า ส่วนใหญ่พูดออกเสียงได้ชัดเจน และมีเพียงบางส่วนที่ออก เสียงไม่ค่อยชัดเจน เนื่องจากมีหลายปัจจัย อาทิเช่น คนพม่ามีหลายเชื้อชาติ แหล่งพื้นเพเดิม ของผู้พูด อายุ การศึกษาซึ่งมีผลต่อการออกเสียงชัด หรือไม่ชัดของผู้บอกภาษาและจากการ สัมภาษณ์ผู้บอกภาษาพม่าปรากฏว่าคนที่ออกเสียงชัดเจนส่วนใหญ่มีถิ่นที่อยู่อาศัยดั้งเดิมในเขต ย่างกุ้ง (จังก์) และเป็นกลุ่มอายุน้อย อายุระหว่าง 16-30 ปีซึ่งเป็นกลุ่มวัยรุ่นและรองลงมา คือวัยกลางคน มีการศึกษาตั้งแต่ชั้น 8 ขึ้นไป ถึงระดับปริญญาตรี ส่วนคนที่ออกเสียงได้ไม่ชัด นั้นเป็นผู้ที่ไม่ได้มีถิ่นอาศัยเดิมอยู่ในกรุงย่างกุ้ง และมีการศึกษาตั้งแต่ชั้น 6 ลงไป ซึ่งสอดคล้อง กับคำกล่าวที่ว่า ถิ่นที่อยู่อาศัยหรือแหล่งพื้นเพดั้งเดิมของผู้พูดเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ภาษาของ เขาแตกต่างจากภาษาของผู้พูดคนอื่นที่มาจากถิ่นต่างกัน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยทางสังคมที่มีผล ต่อภาษาอีกด้วย คือ อายุ เพศ ชั้นทางสังคม ชาติพันธุ์ ต่างก็มีอิทธิพลโดยตรงต่อผู้พูด (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2550)

2. ลักษณะการปนคำภาษาไทย-อังกฤษในภาษาพม่า พบว่า มีคำปน 6 ชนิด คือ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยาคำคุณศัพท์ คำบุพบท และคำอุทาน ซึ่งผู้วิจัยพบว่าคำปนภาษา ประเภทคำนามปรากฏมากที่สุดทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อาจเป็นเพราะคำนามเป็นชื่อของ สิ่งต่าง ๆ ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ทั้งที่เป็นชื่อทั่วไปและชื่อเฉพาะ นำมาใช้ได้ง่ายและสื่อ ความหมายได้ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศยามล ไทระหาญ ได้ศึกษาเรื่องการปน

ภาษาอังกฤษในภาษาไทยในนิตยสารวัยรุ่น พบว่า คำปนภาษาชนิดคำนามปรากฏจำนวนมากที่สุด (ศยามล ไทระกูล, 2553) และยังสอดคล้องกับสุทธิธา ว่องพานิชเจริญ ได้อธิบายว่า การปนภาษา (code mixing) เป็นการใช้คำในภาษาหนึ่งซึ่งส่วนมากเป็นคำประเภทคำนามปนในถ้อยคำอีกภาษาหนึ่ง (สุทธิธา ว่องพานิชเจริญ, 2540) ซึ่งสอดคล้องกันกับ Weinreich Uriel อธิบายว่า ภาษาสองภาษาหรือมากกว่าสองภาษาจะถูกเรียกว่าสัมผัสภาษากันได้หากภาษาเหล่านั้นได้ใช้โดยผู้พูดคนเดียวกัน ภาวะที่คนใดคนหนึ่งสามารถพูดได้สองภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ เรียกว่า ภาษาสองภาษาและผู้พูดที่สามารถใช้และพูดได้สองภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เรียกว่าผู้รู้สองภาษาและการปนภาษาในสังคมไทยเกิดจากภาวะหลายภาษาของสังคม และผู้พูดได้หลายภาษาจะมีความเข้าใจ (Weinreich Uriel, 1953) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยวงศ์แพ ภัทรนิตย์ ศึกษาเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษปนไทย พบว่า นักวิชาการและนักเขียนทุกสาขาวิชาใช้ภาษาอังกฤษปนไทยทั้งในการพูดและการเขียนซึ่งใช้คำนามมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าคำนามเป็นคำที่แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวข้องระหว่างคำในประโยค (วงศ์แพ ภัทรนิตย์, 2525) และคำทำหน้าที่ในตำแหน่งประธานและกรรมของประโยคได้ CITATION บรรณ 61 \ 1054 (บรรจบ พันธุเมธา, 2561) นอกจากนี้จากที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บอกภาษาคนพม่าและสังเกตได้ว่าคนพม่าส่วนใหญ่เป็นผู้ที่พูดได้มากกว่า 2 ภาษา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาพม่า ซึ่งเป็นคนรุ่นอายุน้อย 16 - 30 ปี สถานะภาพส่วนมากเป็นโสด ยังอยู่ในวัยเรียนรู้ เปิดรับสิ่งใหม่ๆ ได้ตลอดและคนพม่าบางคนก็ไปเรียนวิชาภาษาไทยเพิ่มเติมในวันอาทิตย์ ส่วนครูสอนภาษาพม่าที่เป็นคนพม่า ก็เป็นผู้ที่มีภาวะหลายภาษาเช่นกันเพราะว่าครูเป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ต้องถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้นักเรียนสามารถสื่อสารกับคนไทยในชุมชนนั้นได้ ครูคนพม่าจึงมีความจำเป็นที่ต้องศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องและสามารถพูดได้ทั้ง 3 คือ ภาษาไทยภาษาอังกฤษ และภาษาพม่า ดังนั้นเมื่อพูดภาษาหนึ่ง อีกภาษาหนึ่งก็จะปนเข้าไปโดยไม่รู้ตัวหรือบางครั้งรู้ตัวก็ได้ เช่น พูดไทยปนอังกฤษ พูดจีนปนไทย พูดไทยปนเขมร เป็นต้น (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548)

3. วัฒนธรรมคนพม่า มีลักษณะที่เด่นชัดที่สุดคือ การดำเนินชีวิตตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาและมีการใช้หลักธรรมสังคหวัตถุ 4 และทิวฏฐัมมิกัตตนิคัฏฐม 4 ในการดำเนินชีวิต อาจจะเป็นเพราะว่าคนพม่านับถือศาสนาพุทธ ยังคงรักษาค่านิยมในภาคปฏิบัติ ตั้งแต่บรรพบุรุษจนกระทั่งย้ายถิ่นฐานมาทำงานที่จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งคนพม่าส่วนใหญ่มักยังคงทำบุญ สังฆมบุญบารมี ขอพรในวันสำคัญต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนา เช่น วันเข้าพรรษา (ဝါဆိုန့စ် ဟွာ - โส - เน) วันออกพรรษา (ဝါကျွတ်န့စ် ဟွာ - จู้ด - เน) และบุญกฐิน (ကဝိန့်ပွဲအလှူ ကะ - ชิน - ปวย - อะหลู่) เป็นต้น และตัวอย่างคำขอพร เช่น ขอให้คุณพระจงคุ้มครอง (ဘုရားမပါဝေး) ขอให้โชคดี (ကံကောင်းပါစေ) ขอให้ร่ำรวยเงินทอง (ချမ်းသာပါစေ) ขอให้สุขภาพแข็งแรง (ကျန်းမာပါစေ) และขอให้สุขภาพสบายใจ (စိတ်ချမ်းသာပါစေ) เป็นต้น ซึ่ง

สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า สังคหัตถ์ 4 เป็นเรื่องสงเคราะห์กันและยึดเหนี่ยวจิตใจไว้ หลักการสงเคราะห์ คือ การช่วยเหลือกัน ยึดเหนี่ยวใจกันไว้ และ เป็นเครื่องเกาะกุมประสานโลก คือ สังคม แห่งหมู่สัตว์ไว้ ดุจสลักเกาะรถที่กำลังแล่นไปให้คงเป็นรถและวิ่งแล่นไปได้ มี 4 อย่าง คือ 1) ทาน การแบ่งปันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน 2) ปิยะวาจา พูดจาน่ารัก นานิยมนับถือ 3) อตถจริยา บำเพ็ญประโยชน์ 4) สมานัตตา ความมีตนเสมอ คือ ทำตัวให้เข้ากันได้ เช่น ไม่ถือตัว ร่วมสุขร่วมทุกข์กัน เป็นต้น (พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต), 2533)

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการศึกษาภาษาและวัฒนธรรมพม่าที่ใช้ในจังหวัดสมุทรสาคร นำไปสู่ความเกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ ที่ใช้ในการสนับสนุนการวิจัยนี้ซึ่งพอสามารถสรุปองค์ความรู้ใหม่ได้ว่า Stratum Language กล่าวคือ คนพม่าที่พูดภาษาไทย - ภาษาอังกฤษ ยังคงมีสำเนียงภาษาพม่าปนอยู่ซึ่งเป็น Substratum Language ที่มีอิทธิพลต่อภาษาที่สองที่เขาพูดนั้นเป็น Superstratum Language คือภาษาไทย - ภาษาอังกฤษ และภาษาพม่าเป็น Substratum Influence ต่อ Superstratum Language คือ ภาษาไทย - ภาษาอังกฤษ โดยทั่วไปทุกภาษาจะประกอบด้วย เสียง คำ และประโยค แต่จะออกเสียงแตกต่างกัน คนพม่าที่มาทำงานในจังหวัดสมุทรสาครต้องเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อออกเสียงภาษาไทยให้ถูกต้อง และเพื่อไม่ให้ภาษาพม่าซึ่งเป็น Substratum Language มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาไทย ดังนั้นคนพม่าต้องฝึกใช้ภาษาไทยเป็นประจำกับคนไทย สื่อสาร สังเกตการออกเสียงให้ชัดเจน ถูกต้อง

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1) ระบบเสียงภาษาพม่าในจังหวัดสมุทรสาคร มีพยัญชนะมี 33 หน่วยเสียง พยัญชนะเหล่านี้เป็นพยัญชนะเดียวที่สามารถเกิดในตำแหน่งต้นพยางค์ได้ทุกหน่วยเสียงและพยัญชนะควบกล้ำแบบ 2 เสียง และพยัญชนะควบกล้ำแบบ 3 เสียง มีอย่างละ 1 หน่วยเสียง หน่วยเสียงสระในภาษาพม่าทั้งหมด 22 หน่วยเสียง ประกอบด้วย หน่วยเสียงสระสามัญ มีจำนวน 7 หน่วย หน่วยเสียงสระนาสิก มี 7 หน่วยเสียง และหน่วยเสียงสระกัก มี 8 หน่วยเสียง ส่วนหน่วยเสียงวรรณยุกต์มี 4 หน่วยเสียง และระบบคำในภาษาพม่าเป็นคำพยางค์เดี่ยวและมีการใช้พยางค์นำในคำสองพยางค์หรือคำหลายพยางค์ พยางค์ในภาษาพม่ามีโครงสร้างเป็นแบบเปิดเท่านั้น พยางค์ประกอบด้วย พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ โครงสร้างคำพื้นฐานในภาษาพม่า คือ $C(C)V(ก/?)^T$ 2) ลักษณะการปนคำภาษาไทย-ภาษาอังกฤษในภาษาพม่า พบว่าการปนคำในภาษามี 6 ชนิด ได้แก่ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ คำบุพบท และคำอุทาน โดยคำปนภาษาชนิดคำนามปรากฏมากที่สุดทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งคำปนภาษาอังกฤษปรากฏมากกว่าคำปนภาษาไทย นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างคือกลุ่มอายุน้อย 16 - 30 ปี มีการใช้คำภาษาไทย-อังกฤษปนในภาษาพม่ามากกว่ารุ่นอื่น เพราะเยาวชนกลุ่มนี้ยังอยู่ในวัย

เรียนรู้ มีการศึกษาสูง มีความรู้ความสามารถ มีสถานภาพทางสังคมสูงและมีรสนิยมที่ทันสมัย และคนพม่าใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายและพอเพียง 3) ส่วนวัฒนธรรมของคนพม่า ได้แก่ อาหาร ความงามและเครื่องแต่งกาย การแต่งงาน และกิจกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา การศึกษา ภาษาและวัฒนธรรมพม่าที่ใช้ในจังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะภาษาพม่า ลักษณะการปนคำภาษาไทย-ภาษาอังกฤษในภาษาพม่า และวัฒนธรรมพม่า ผู้วิจัยท่านอื่นที่สนใจสามารถนำไปศึกษาวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ศึกษาเป็นเรื่องๆ เช่น ควรศึกษาระบบเสียงระบบคำแบบเฉพาะเจาะจง อาจศึกษาระบบคำเรื่องใดเรื่องหนึ่งและแยกหัวข้อย่อย ๆ ตามที่ผู้วิจัยได้เขียนในภาพรวม และเขียนในลักษณะที่กว้าง ซึ่งอาจจะช่วยให้ผู้ศึกษาสามารถต่อยอดในการเขียนบทความ งานแปลเอกสาร งานล่ามและงานวิจัยต่อไป และในการวิจัยครั้งนี้จากข้อมูลทางภาษามีหลายประเด็นที่ควรศึกษาขยายผลเพิ่มเติมจากงานวิจัย ดังต่อไปนี้ 1) ควรศึกษาเปรียบเทียบลักษณะความหลากหลายทางภาษา (Diversity) เช่น ภาษาพม่า กับภาษาอื่น ๆ 2) ศึกษาลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางภาษาที่ได้รับอิทธิพลจากภายนอกและการปนคำภาษาอังกฤษในภาษาเขียนในภาษาพม่ามีลักษณะอย่างไร 3) ศึกษาลักษณะนามในตระกูลภาษาพม่าโดยเฉพาะวิวัฒนาการของภาษาที่เกิดขึ้น 4) ศึกษาทางวัฒนธรรมชาติพันธุ์คนพม่ามีลักษณะการปฏิบัติตามแบบดั้งเดิมหรือมีการเปลี่ยนแปลงไปตามอิทธิพลวัฒนธรรมข้ามชาติ

เอกสารอ้างอิง

- ฉลลิกา มหาพูนทอง. (2561). การเปลี่ยนภาษาไทยถิ่นภูเก็ตปัจจุบันผ่านการสัมผัสภาษาถิ่น. วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 25 (1), 155 - 183.
- บรรจบ พันธุเมธา. (2561). ลักษณะภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2533). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เรืองเดช ปันเขื่อนขัตติย์. (2554). ภาษาศาสตร์ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วงศ์แฉ ภทรนิตย์. (2525). การศึกษาการใช้ภาษาอังกฤษปนในไทย. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิไลศักดิ์ กิ่งคำ. (2559). การศึกษาเปรียบเทียบภาษาและวัฒนธรรมไตคำตี้ที่พูดในอินเดียและไทยพวนที่พูดในไทย. ใน วิทยานิพนธ์มนุษยศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศยามล ไทหาญ. (2553). การปนภาษาอังกฤษในภาษาไทยในนิตยสารวัยรุ่น. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร. (2561). สถานการณ์แรงงานต่างด้าวจังหวัดสมุทรสาคร. เรียกใช้เมื่อ 4 ตุลาคม 2651 จาก <https://samutsakhon.mol.go.th>
- สุทธิรา ว่องพานิชเจริญ. (2540). การปนภาษาอังกฤษในภาษาไทยของนักจัดรายการวิทยุภาค เอฟเอ็ม . ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2548). ภาษาในสังคมไทย: ความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2550). ภาษาศาสตร์สังคม. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Gimperz, J. J. (1977). Sociocultural Knowledge in conversation inference. in Linguistics and Anthropology. Georgetown University Press.
- Hale, Austin. (1982). Research on Tibeto-Burman Languages Trends in Linguistics: State of the arts report. Berlin: Mouton.
- Trudgill, Peter. (1986). Dialect in Contract. Oxford: Blackwell.
- Weinreich Uriel. (1953). Language in contract. The Hague: Mouton.
- Wheatley, Julain K. (1987). Burmese. In B. Comrie (Ed.) The world's major languages. London: Routledge.